

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 451/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti LiNi s. r. o., Moravský Svätý Ján 7, IČO 47 574 101, zastúpenej advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 51 Cb 114/2017 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Cob 51/2020, 4 Cob 52/2020 a 4 Cob 58/2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti LiNi s. r. o. odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti LiNi s. r. o., Moravský Svätý Ján 7, IČO 47 574 101 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 51 Cb 114/2017 (ďalej len „napadnuté konanie súdu prvej inštancie“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Cob 51/2020, 4 Cob 52/2020 a 4 Cob 58/2020.

2. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že sa žalobou doručenou okresnému súdu 7. júla 2017 domáhala zaplatenia sumy 3 065,14 € s príslušenstvom z titulu neuhradenia ceny za vykonané stavebné práce.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom pre zmeškanie 21. februára 2018 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) tak, že zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej sumy. Dňa 6. apríla 2018 okresný súd vydal doplňujúci rozsudok. Proti obidvom rozsudkom súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie. Odvolania žalovaného boli podľa sťažovateľky predložené krajskému súdu na rozhodnutia 4. júla 2018. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že krajský súd vrátil okresnému súdu súdny spis bez prejednanja a rozhodnutia o odvolaniach žalovaného prípisom zo 17. februára 2020 z dôvodu, že vo výroku o trovách žalovaný namietol skutočnosť, že mu nebola priznaná náhrada trov za zmarené pojednávanie

z 19. januára 2018. Okresný súd o nároku žalovaného rozhodol uznesením z 2. marca 2020, proti ktorému sťažovateľka podala odvolanie. Odvolania podané v uvedenej veci boli okresným súdom predkladané krajskému súdu 13. marca 2020 na prejednanie a rozhodnutie. Vychádzajúc z uvedeného je sťažovateľka toho názoru, že v konaní súdu prvej inštancie a proti konaniam o podaných odvolaniach vedených na krajskom súde pod sp. zn. 4 Cob 51/2020, 4 Cob 52/2020 a 4 Cob 58/2020 dochádza k zbytočným priet'ahom a k porušovaniu jej označených práv.

4. Sťažovateľka preto navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom a konaním Okresného súdu Bratislava II v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 51 Cb/114/2017 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom a konaním Krajského súdu v Bratislave v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob/51/2020 a v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob/52/2020, a v súdnom konaní 4 Cob/58/2020 porušené bolo.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky príkazuje Krajskému súdu v Bratislave, aby v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob/51/2020 a v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob/52/2020 a v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob/58/2020 konal bez zbytočných priet'ahov a vec v primeranej lehote prejednal a rozhodol.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2.200,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný uhradiť sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2.300,- Eur, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný uhradiť sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Porušovateľ 1 a Porušovateľ 2 sú povinní nahradiť spoločne a nerozdielne sťažovateľovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia, a to vo výške 900,58,- Eur na bankový účet právneho zástupcu sťažovateľa, a to do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantné ustanovenia právnych prepisov

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

9. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide

o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu

11. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v označenej veci, ústavný súd, vychádzajúc z rozhodných skutočností (žaloba bola doručená okresnému súdu 7. júla 2017, okresný súd rozhodol rozsudkom vo veci samej 21. februára 2018, resp. doplňujúcim rozsudkom zo 6. apríla 2018 a po vrátení veci doplňujúcim uznesením 2. marca 2020) a z celkovej dĺžky konania na okresnom súde (približne 2 roky a 8 mesiacov), konštatuje, že sťažovateľka neuviedla žiadne mimoriadne okolnosti, ktoré by svedčili o tom, že doterajší postup okresného súdu a doterajšia dĺžka napadnutého konania dosahujú intenzitu potrebnú

na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky, a to najmä v kontexte toho, že okresný súd už vo veci rozhodol a vec sťažovateľky sa v čase podania ústavnej sťažnosti, ako aj v súčasnosti nachádza na odvolacom súde na účel rozhodnutia o podaných odvolaniach.

12. Ústavný súd v súvislosti so nesústredeným postupom okresného súdu, ktorý spočíval v nerozhodnutí o náhrade trov žalovaného za zmarené pojednávanie 19. januára 2018, poukazuje na svoju judikatúru, v zmysle ktorej nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že doterajšia dĺžka napadnutého konania pred súdom prvej inštancie vzhľadom na už uvedené okolnosti nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľky, preto jej ústavnú sťažnosť smerujúcu proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (podobne napr. I. ÚS 96/2011, III. ÚS 541/2011, III. ÚS 7/2015).

14. K takémuto záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov, v závislosti od povahy a zložitosti veci, nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. III. ÚS 50/2015).

K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu

15. Sťažovateľ tiež namietal porušenie svojich označených práv postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pred krajským súdom pod sp. zn. 4 Cob 51/2020, 4 Cob 52/2020 a 4 Cob 58/2020. Ústavný súd bez toho, aby bližšie skúmal postup krajského súdu v označených konaniach sťažovateľkou, konštatuje, vychádzajúc zo skutočnosti, že odvolania v označených veciach boli krajskému súdu predložené na rozhodnutie po 13. marci 2020, že je vylúčené, že postupom krajského súdu v označených konaniach mohlo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľky, preto jej ústavnú sťažnosť smerujúcu proti postupu krajského súdu v označených konaniach odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

17. Ústavný súd napokon dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu namietaného konania dochádzalo k zbytočným priet'ahom, predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2020

Ľuboš Szigeti
predseda senátu